

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **RENT & REAL Finance, s. r. o.**, se sídlem 8. pěšího pluku 2380, Frýdek – Místek, zast. Mgr. Lukášem Mokřým, advokátem se sídlem Sokola Tůmy 743/16, Ostrava, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 1. 2015, čj. ČOI 62082/14/O100/4000/14/15/Hy/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 9. 2018, čj. 22 Ad 5/2015-76,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ředitele České obchodní inspekce, Inspektorátu Moravskoslezského a Olomouckého kraje se sídlem v Ostravě (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 20. 5. 2014, čj. ČOI 51852/14/4000, byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 50 000 Kč za porušení § 18 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), a tím naplnění skutkové podstaty § 20 odst. 1 písm. d) zákona o spotřebitelském úvěru. Správního deliktu se žalobkyně dopustila tím, že v postavení věřitele v rozporu s § 18 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru „užila jako instrumentu ke zajištění úvěru blankosměnky u smluv klientů A. O. dne 16. 5. 2013, D. Š. dne 12. 8. 2013, K. J. dne 8. 10. 2013 a Z. H. dne 11. 9. 2013“. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaná rozhodnutím ze dne 26. 1. 2015 zamítla a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[2] Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu ke krajskému soudu, který rozsudkem ze dne 11. 5. 2017, čj. 22 Ad 5/2015-41, rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná kasační stížnost, o které NSS rozsudkem ze dne 4. 7. 2018, čj. 5 As 155/2017-13, rozhodl tak, že rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. NSS uvedl, že závěry v tehdy napadeném rozsudku nejsou správné, neboť krajský soud pominul akcesorickou povahu smluvní pokuty, v důsledku čehož dospěl k nesprávnému závěru, že zákazu vyplývajícímu z § 18 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru nepodléhá zajištění závazku zaplatit smluvní pokutu. NSS se přiklonil k výkladu žalované, podle něhož k zaplacení nebo zajištění splacení spotřebitelského úvěru (hlavního závazku) nelze použít směnku nebo šek, a to ani prostřednictvím zajištění závazku akcesorického (smluvní pokuty).

[3] Krajský soud následně v záhlaví označeným rozsudkem žalobu zamítl.

[4] Proti poslední uvedenému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost. Namítla nesprávné právní posouzení. Uvedla, že krajský soud včetně správních orgánů extenzivně vykládají § 18 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Zákaz použít směnku nebo šek podle tohoto ustanovení se vztahuje na splacení jistiny úvěru či zajištění splacení jistiny úvěru, a to včetně příslušenství, jež sdílí právní osud hlavního závazku. Zajištění směnkou či použitím směnky a šeku ke splacení jiných závazků, které ze smlouvy o úvěru vyplývají, však zakázáno nebylo. Dále konstatovala, že úmysl zákonodárce, jak jej uvedl krajský soud i správní orgány, tedy zamezit poskytovateli úvěru v získání jakékoli směnky dlužníka, ze zákona neplyne. Krajský soud i správní orgány rozhodly v rozporu s výslovným zněním zákona, a proto překročily meze svých pravomocí.

[5] Výklad § 18 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru provedený krajským soudem i správními orgány vede k rozšíření odpovědnosti nad rozsah výslovně stanovený právní normou. Tento extenzivní výklad nebyl stěžovatelce v době uzavírání smluv zřejmý, a proto již z tohoto důvodu bylo namístě upustit od uložení pokuty.

[6] Stěžovatelka navrhla, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná se ztotožnila se závěry uvedenými v rozsudku NSS ze dne 4. 7. 2018, čj. 5 As 155/2017-13. Nedomnívá se, že její výklad, výklad NSS i krajského soudu by byl extenzivní. Je logické a v souladu se smyslem právní úpravy, že se zákaz zajištění splacení spotřebitelského úvěru směnkou či šekem vztahuje rovněž na situace, kdy by k zajištění splacení úvěru sloužila smluvní pokuta, jejíž úhrada by byla zajištěna směnkou. V takovém případě by směnkou bylo fakticky zajištěno přímo splacení spotřebitelského úvěru. Navrhla, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[8] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[9] Krajský soud byl v novém řízení o žalobě vázán právním názorem, který NSS zaujal ve vztahu k výkladu § 18 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Jakékoli další úvahy k tomuto tématu, které už NSS vypořádal v předchozím kasačním řízení, jsou neúčelnou polemikou, neboť, jak stanovil zákonodárce, je nepřijatelná kasační stížnost proti rozhodnutí,

jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu [§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.].

[10] Stěžovatelčina kasační stížnost z převážné části spočívá právě v nesouhlasu s právním názorem krajského soudu k § 18 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a tedy v podstatě i v nesouhlasu se závazným právním názorem NSS, který byl vysloven v předcházejícím zrušujícím rozsudku. Zdejší soud je v této otázce vázán názorem, který vyslovil ve svém předchozím rozsudku v této věci. Kasační stížnost je v tomto ohledu nepřijatelná ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., protože v kasační stížnosti uvedená tvrzení již NSS jednou posoudil a krajský soud se jeho závazným názorem řídil (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, čj. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS, či rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2020, čj. 10 As 11/2019-93).

pokračování

[11] Stěžovatelka v kasační stížnosti dále uvedla, že žalovaná měla nejméně upustit od uložení pokuty. Uvedené lze posoudit jako návrh na moderaci sankce ve smyslu § 78 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud k moderaci sankce může přistoupit pouze k návrhu žalobce. Stěžovatelka však návrh na moderaci sankce v řízení o žalobě neuplatnila (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2012, čj. 1 Afs 1/2012-36, č. 2671/2012 Sb. NSS), a proto krajský soud nebyl povinen se zabývat přiměřeností uložené sankce. NSS není nadán moderačním oprávněním jako krajský soud (viz rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2013, čj. 2 As 130/2012-20, č. 2992/2014 Sb. NSS). Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neuplatnila námitky týkající se přiměřenosti sankce v řízení o žalobě, nemůže k nim NSS nyní přihlížet, neboť se jedná o novotu, která je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná.

[12] Stěžovatelka tedy v kasační stížnosti uplatnila pouze námitky, které jsou nepřípustné podle § 104 s. ř. s., a proto NSS kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 a 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. července 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu